

TIESU DARBA EFEKTIVĀTE: MŪSDIENU IZAICINĀJUMI

(KONFERENCES APRAKSTS)

Tiesas loma modernā sabiedrībā rada aizvien jaunus izaicinājumus, kas prasa meklēt un rast atbilstošus risinājumus. Viens no lielākajiem šā brīža izaicinājumiem ir uzdevums ar tiesu varas rīcībā esošajiem resursiem nodrošināt tiesu darba efektivitāti, vienlaikus neapdraudot arī tiesnešu neatkarību. Attīstoties tiesas spriešanas funkcijas sociālajam, ekonomiskajam un politiskajam apjomam, jāmeklē arvien jaunas iespējas padarīt tiesu pieejamu, efektīvu un atbildīgu, kas bauda sabiedrības uzticēšanos.

2025. gada 16. maijā kultūras centrā “Ulbrokas pērle” notiks ikgadējā Latvijas tiesnešu konference, kas šogad veltīta vienam no tiesu varai aktuāliem jautājumiem – tiesu darba efektivitātei. Konference tiek veidota kā nozīmīga platforma tiesu sistēmas stiprināšanai un ilgtspējīgas attīstības veicināšanai Latvijā, veidojot kopīgu izpratni par tiesu varas mūsdienu izaicinājumiem un to risinājumiem.

Konferences ievadā ar svinīgām uzrunām uzstāsies Valsts prezidents **Edgars Rinkēvičs**, tieslietu ministre **Inese Libiņa-Egnere**, kā arī Augstākās tiesas un Tieslietu padomes priekšsēdētājs **Aigars Strupišs**, kurš sniegs ievadu konferences saturā, norādot uz būtiskākajiem izaicinājumiem tiesu sistēmas darbībā, un piedāvās savu redzējumu par ilgtspējīgas un efektīvas tiesu sistēmas attīstību.

Konferences pirmā daļa būs veltīta tiesu sistēmas darbības efektivitātes izaicinājumu izvērtējumam. Tieslietu padomes Tiesu efektivitātes stiprināšanas darba grupas vadītājs, Zemgales apgabaltiesas priekšsēdētājs **Juris Siliņš** aplūkos tiesu sistēmas pašreizējo stāvokli, akcentējot nepieciešamību apzināt un optimizēt tiesu sistēmas iekšējos resursus. Tiks pievērsta uzmanība tam, kā, pārdomāti pilnveidojot tiesu struktūru un resursu sadali, padarīt tiesu sistēmu efektīvāku. Tiks aktualizēta arī atbalsta personāla lomas stiprināšana kā būtisks priekšnoteikums veiksmīgam tiesas darbam.

Latvijas Universitātes Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātes dekāns profesors **Jānis Priede** savā priekšlasījumā aplūkos tiesu sistēmas darbības efektivitāti kā būtisku priekšnoteikumu valsts ekonomiskajai attīstībai. Viņš akcentēs saikni starp efektīvu un prognozējamu tiesu sistēmu, investīciju vides pievilcību, uzņēmējdarbības attīstības iespējām un valsts kopējo konkurētspēju.

Tiesnešu ētikas komisijas priekšsēdētāja, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta senatore **Diāna Makarova** savā uzrunā pievērsīsies sarežģītajam jautājumam par līdzsvaru starp tiesu sistēmas efektivitāti, tiesneša neatkarību un augstiem profesionālās ētikas standartiem. Viņa aktualizēs jautājumu, kā, veicot savus ikdienas darbus, tiesnesim būt efektīvam, vienlaikus ietverot ētikas normas un līdzsvarojot to ar prasību pēc tiesneša objektivitātes un neatkarības.

Konferences otrā daļa būs veltīta tiesneša individuālā darba efektivitātes veicināšanas iespējām, īpašu uzmanību pievēršot jaunajām tehnoloģijām un personīgajai izaugsmei. Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta Mākslīgā intelekta laboratorijas vadītājs **Normunds Grūzītis** iepazīstinās ar risinājumiem, ko mākslīgais intelekts spēj piedāvāt tiesneša darba atbalstam – tostarp rutīnas uzdevumu automatizēšanu un lēmumu pieņemšanas procesa kvalitātes uzlabošanu. Vienlaikus tiks aplūkotas arī mākslīgā intelekta saprātīgas pielietošanas robežas un ar to saistītie ierobežojumi.

Tieslietu akadēmijas direktore **Laila Jircēna** sniegs ieskatu Tieslietu akadēmijas aktualitātēs, īpaši izceļot darbu pie jaunu un mūsdienu prasībām atbilstošu mācību programmu īstenošanas iespējām. Savā priekšlasījumā viņa aktualizēs mācību un profesionālās pilnveides nozīmi tiesneša darba efektivitātes veicināšanā.

Savukārt psiholoģe **Elīna Zelčāne** pievērsīsies emocionālās noturības un darba līdzsvara tēmām, norādot, kā tiesneši var saglabāt augstu darba efektivitāti, izvairoties no izdegšanas riskiem. Priekšlasījumā tiks piedāvāti arī praktiski risinājumi stresa mazināšanai un izdegšanas prevencijai.

Konferences noslēgumā Augstākās tiesas un Tieslietu padomes priekšsēdētājs **Aigars Strupišs** sniegs kopsavilkumu, apkopojot konferences laikā izskanējušās būtiskākās atziņas un priekšlikumus.

Konferences dalībnieki tiek aicināti laikus, līdz 9. maijam, pieteikt arī savus jautājumus, sūtīt tos uz e-pastu t.padome@at.gov.lv, vai sagatavot tos uzdošanai konferences laikā. Ikvienam konferences dalībniekam būs arī iespēja paust savu viedokli un iesaistīties diskusijā gan tieši, gan arī netieši ar mūsdienu tehnoloģiju piedāvāto risinājumu starpniecību.